No. 33.

BATAVIASCHE COURANT.

DONDERDAG den 17den Mei 1827.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

BATAVIA, *den 10den april 1827.*

Gelezen, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen, dat het voortaan aan de handelaren in javaasch zout, hetzij op Java, hetzij op een der buiten etablissementen woonachtig, zal zijn vergund om op eene der residentien van Java zout te koopen en te laden zonder het kostende daarvan op de plaats van den inkoop te voldoen, mits zij vooraf op de plaats hunner inwoning, voor den resident of hoogste plaatselijke autoriteit, ten genoege van dezen, borgtogt zullen hebben gesteld voor het maximum van de door hen in te koopen hoeveelheid zout, en zij daarvan behoorlijk doen blijken ter plaatse van den te doenen inkoop, door een certificaat, hetwelk hun tot dat einde door den resident of hoogste plaatselijke autoriteit, voor wien de borgtogt is gepasseerd, zal worden afgegeven; zullende gemelde resident of hoogste plaatselijke autoriteit voor de voldoening vanden koopprijs behoorlijk zorg moeten dragen.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven Register.

De Algemeene Secretaris,

BOUSQUET.

BATAVIA, *den 16den mei 1827.*

De luitenant kolonel *Diell*, kommandant der troepen in de *Banjoemaas*, rapporteert, dat de muitelingen zich nog steeds in die streeken blijven ophouden, dat zij zelfs eene poging hebben gedaan, om zijne benting te *Mergalonjoe* in brand te steken en dat zij zich insgelijks in de nabijheid van *Kebanton* hebben vertoond, van waar zij echter door den luitenant *Malévé* zijn verjaagd, die bij deze gelegenheid verscheidene manschappen heeft gewond bekomen. Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal heeft, ten gevolge van deze berigten, den kapitein *Michiels*, kommanderende te *Wonosobo*, naar *Segalo* doen oprukken, met last om de bezetting van die plaats naar *Kotta Wringie* te doen doorgaan, ten einde daardoor de muitelingen eenigzins te verjagen en aan onze posten in de *Banjoemaas* eene ruimere onderlinge communicatie te verzekeren.

—De expeditie, welke de kapitein *Michiels* naar het *Kaliaboesche* heeft gedaan, die wij in ons no. 30 hebben aangekondigd, is met den besten uitslag bekroond geworden. De deswege ontvangen omstandige berigten zijn vervat in het hieronder volgend rapport van Zijne Excellentie den Luitenant Gouverneur Generaal aan Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal.

SOERAKARTA, *den 10den mei 1827.*

Van den kapitein *Michiels*, kommandant der colonne no. 7, directe berigten ontvangen hebbende, omtrent zijne bewegingen naar het *Kaliabosche*, waarvan ik de eer heb gehad Uwe Excellentie reeds voorloopig te informeren bij mijne missive van den 8sten dezer no. 235, laat ik de dienaangaande bekomene bijzonderheden thans hieronder volgen.

Ten gevolge van ontvangen informatien, dat het sedert zoo lang in rust zijnde distrikt *Gowong* met vijandelijke invallen werd bedreigd, besloot de kapitein voornoemd, met overleg van den kolonel *Cleerens*, kommandant der troepen in de *Kadoe*, eene beweging zuidwaarts te doen en bevond zich te dien einde, den 1sten mei ll., met zijne colonne te *Kaliaboe*, op de hoogte van *Minoreh*, alwaar zijne magt met een sterk detachement uit dat kampement en een stuk geschut versterkt werd. Den volgenden dag marcheerde hij met zijne gezamenlijke magt in de rigting van *Bonklewon*, en na slechts eenige palen derwaarts te zijn opgerukt vond hij den vijand aan de overzijde van een diep ravijn op eene voordeelige positie reeds geschaard. Dezen moeijelijken doortogt onder zoodanige goede dispositien overgetrokken zijnde, dat de vijand het niet raadzaam oordeelde onze troepen dit te beletten, zelfs niet om zijne stelling te verdedigen, zettede de kapitein *Michiels* zijnen marsch voort, doch trof de muitelingen spoedig andermaal weder aan, zoo wel weder in orde geschaard, als in de *alang alang* verscholen, van waar zij onophoudelijk vuurden; de voorwacht, onder de orders van den luitenant *Nieuwman*, ageerde dadelijk en tirailleur, terwijl eene divisie onder de luitenants *le Roux*, *Eichelberg*, *Engelbert van Bevervoorden* en *de Vreede*, tegen de massa op marcheerde, en door een stuk geschut zeer voordeelig werd ondersteund; dit had spoedig des vijands terugtogt ten gevolge, welke door eene charge der djajang sekars, onder den luitenant *Stichter*, in eene algemeene verwarring verkeerde. De vijand verloor bij deze gelegenheid, onder meer andere dooden, twee tommongons, terwijl nog een tommongong aan de gevolgen zijner wonden kort daarop overleden moet zijn; vele goede geweren en andere wapenen werden mede achtergelaten.

De vijand zich vervolgens te *Bonklewon* weder verzameld hebbende, vervolgde de kapitein *Michiels* denzelven ook weder derwaarts, het geen echter, voor het geschut vooral, niet zonder groote moeijelijkheid gepaard ging. De vijandelijke voorposten, op eene helling geplaatst, vuurden reeds bij het deboucheren der troepen in de vlakte van *Bonklewon*, doch replieerden zich op de achter hen en in de dessa's zich bevindende muitelingen naar gelang onze troepen voorwaarts rukten. De zoo even genoemde divisie, benevens de tweede, onder de luitenants *Louchard* en *Lonneux*, en het detachement van *Minoreh*, gekommandeerd door de luitenants *Raaff* en *van Dyk*, ondersteund door vier ligte stukken geschut, met kloekmoedige bedaardheid door den luitenant *von Loewenstein* aangevoerd, beantwoordden nu van alle zijden het vijandelijke vuur, zoo dat alstoen spoedig de muitelingen tot den terugtogt werden genoodzaakt, en de kavallerie hem niet meer konde achterhalen. Ingekomen berigten verzekeren, dat bij deze gelegenheid de vijand weder een aanzienlijk verlies moet hebben geleden; deszelfs magt zoo wel hier als bij het andere gevecht wordt op 12 à 1500 man begroot.

De kapitein *Michiels* is bijzonder voldaan over het gedrag zijner manschappen, ook over dat der hier successivelijk genoemde officieren, en is zulks niet minder over de goede houding der hulptroepen van *Batang* en *Kendal*, onder toezigt van den opziener der landelijke inkomsten *Nagel*, terwijl het beleid, waarmede de kapitein voornoemd deze expeditie heeft bestuurd, mijne goedkeuring heeft verworven.

Het is mij vooral aangenaam Uwer Excellentie te kunnen mededeelen, dat bij deze gelegenheid de goede gezindheid der bevolking in de *Bageleen*, ondubbelzinnig gebleken is, hetgeen ons bij de ophanden zijnde operatien langs die kanten, voor den toevoer van levensmiddelen als anderzins van het grootste belang zal kunnen zijn.

De Luitenant Gouverneur Generaal,

(*Was Get.*) DE KOCK.

Wij zijn nog in de gelegenheid onzen lezers een rapport medetedeelen van den resident van *Kadoe*, aangaande de verdrijving der muitelingen uit het district *Probolingo*. Hetzelve is van den volgenden inhoud.

MAGELLAN, *den 8sten mei 1827.*

Ten vervolge van mijne missive van den 3den dezer, no. 852, heb ik de eer Uwer Excellentie te rapporteren, dat het de in het district *Probolingo* genestelde muitelingen gelukt is, om op den 4den dezer de dessa's *Katangan* en *Pabelan* te verbranden, maar dat het der colonne van den kapitein *Tenhave*, vereenigd met eene barissan, welke ik heb opgerigt en mede genomen, is gelukt, om dezelve op den 6 en 7 dezer, met verlies van 12 dooden, uit het geheele *Probolingosche* te verdrijven, bij welke gelegenheid de trouwlooze en steeds met de muitelingen te zamen spannende dessa's *Pekoentjen*, *Goenoeng Pring*, *Pesantzen*, *Semangken*, *Jettees*, *Gatak*, *Bientoro* en *Nglenkong* door vernieling gestraft zijn geworden, alsmede de in het *Mataramsche* gelegene dessa's *Medangan* en *Gadjahan*.

De Resident van Kadoe,

(*Was Get.*) F. VALCK.

Nadere berigten uit de residentie *Kadoe*, loopende tot den 10den dezer, melden, dat de muitelingen, sedert de nederlaag, die zij op den 5den en 6den dezer hebben geleden, zich niet weder in het Probolingosche hebben gewaagd. Intusschen vertoonden zij zich in het Minorehsche op onderscheidene punten. *Dipo Negoro* zoude zich, volgens de loopende geruchten, van *Banjoemening* naar de dessa *Mangoon Etjo* hebben begeven, met het voornemen om in persoon naar het Padjangsche te gaan en de residentie *Kadoe* door *Kiay Modjo* te doen aanvallen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 14den december.*

Den dag voor de opening van de zitting der wetgevende vergadering, is ten Hove een raad van ministers gehouden, in welken beraadslaagd is geworden over den inhoud van Z. M. aanspraak. Volgens het algemeen gerucht hebben in denzelven hevige woordenwisselingen plaats gehad over de wijze, op welke de portugeesche aangelegenheden in de aanspraak zouden worden voorgedragen. De heer *de Villèle* moet begrepen hebben, dat Frankrijk bij eene zoo plegtige gelegenheid als de onderhavige den markies *de Chaves* moest aanmerken als een muiteling, die *D. Miguel*, in weerwil van de geheiligde regten der legitimiteit, op den troon van Portugal wilde verheffen. — De ministers *de Peijronnet*, *de Clermont Tonnerre*, *de Fraissinous* en *de Damas* moeten zich echter daartegen hebben verklaard, en hebben gemeend, dat de portugeesche opstandelingen in zeker opzigt te vergelijken waren bij de fransche emigranten van het jaar 1789, toen deze zich buitenslands hadden gewapend, ten einde de staatkundige veranderingen, welke destijds in hun vaderland hadden plaats gehad, om verre te werpen; terwijl de heeren *de Corbières* en *de Chabrol* de zijde van den heer *de Villèle* hebben gehouden.

In dezen stand van zaken heeft de heer *de Villèle* de beslissing van dit verschil van gevoelens aan Z. M. den Koning opgedragen, en alzoo is, om aan den wensch der minderheid te voldoen, in vrij algemeene bewoordingen van de onlusten op het schiereiland (Spanje en Portugal) gesproken, welker gevolgen Z. M., in verband met zijne geallieerden, hoopt te verhoeden, en aan den anderen kant, ten einde de meerderheid te vrede te stellen, gewaagd van de mogelijkheid, dat de eer aan Frankrijk zoude voorschrijven, om deszelfs krijgsdeugden te ontwikkelen.

Deze bijzonderheden hebben alweder aanleiding gegeven tot geruchten dat aan de bestaande verdeeldheid van gevoelens, bij welke de president van het ministerie geenszins de meerderheid heeft, een einde zoude worden gemaakt door de benoeming van den aartsbisschop van *Rheims*, den kardinaal *de Latil*, tot president van hetzelve en tot minister van buitenlandsche zaken, ten gevolge waar van de heer *de Damas* tot de landmagt, de heer *de Clermont* tot de zeemagt zouden terugkeeren, de heer *de Villèle* zich bij uitsluiting met de geldmiddelen zoude bezig houden, en de heer *de Chabrol* vooreerst ontslagen worden; — doch tot heden toe is deswege niets zekers gebleken.

den 15den december.

Met de londensche berigten tot den 13den dezer weet men dat de voorgestelde maatregelen de goedkeuring van beide de Huizen van het Parlement hebben weggedragen. In beide heeft men van wege het ministerie betoogd, dat Engeland geheel vreemd is geweest aan de jongste staatkundige veranderingen, welke, door toedoen van den wettigen souverein, in Portugal hebben plaats gehad, maar dat het belang, zoowel als de eer der natie, vordert, dat men dit Rijk krachtdadig te hulp kome. Ook de hertog *van Wellington* heeft zijne meening te kennen gegeven, dat de inval der portugeesche opstandelingen niet kan hebben plaats gehad, zonder medewerking van Spanje, en dat zich geene armee ten noorden en ten zuiden van de Taag kan vormen, zonder de goedkeuring van de overheden des lands.

De heer *Canning* heeft in het Lagerhuis in het breede de verpligting betoogd, welke Engeland bij de bestaande tractaten was opgelegd, om Portugal te hulp te komen, en heeft tevens verzekerd, dat de uitvoerende magt, zoo wel als de wetgevende magt des Rijks, die hulpbetooning had verlangd. Voorts heeft de genoemde minister verzekerd. » Dat Frankrijk alles wat mogelijk » was, had aangewend, om Spanje te noodzaken, aan deszelfs » verpligtingen te voldoen, en dat 'er geene de allerminste reden bestond, om te denken, dat genoemde mogendheid in dezen niet met de meeste opregtheid had gehandeld." De minister heeft verder betuigd: dat hij den oorlog tracht te ontwijken; dat hij den oorlog ducht, niet zoo zeer ter zake van Engeland, als uit hoofde van de onberekenbare gevolgen, welke het uitbreken van vijandelijkheden in Europa zoude kunnen hebben, in welk werelddeel *de ontevredenen van alle natien gereed zijn, om zich aan de zijde van Engeland te scharen;* dat hij uit dien hoofde veel zoude hebben verdragen, ja alles, behalve het schenden van de nationale trouw, van de nationale eer; dat Engeland echter onzijdig zal blijven, niet alleen tusschen de menschen, maar ook tusschen de denkbeelden; dat de Engelschen naar Portugal trekken, niet om er te heerschen, maar om er de britsche bannier te plaatsen, *op dat er zich geene andere natie vestige.*"

De heeren *Wilson* en *Hume* moeten amendementen hebben voorgedragen. In welken toon dezelve waren gesteld, is tot nog toe niet gebleken. — Het schijnt echter, dat zij hebben gedoeld op de werkeloosheid van Engeland in den laatsten spaanschen oorlog. De minister heeft ten minste het gedrag van Groot-Britannie bij die gelegenheid verdedigd, en aangemerkt, dat ook als toen de balans van de magt van Europa geenszins is gebroken; dat, terwijl Frankrijk den last op zich nam, om Spanje te bezetten, van welken het zich nu gaarne zoude ontslagen zien, Engeland de nieuwe zuid-amerikaansche Staten in het oog had, en op zoodanig eene wijze de balans weder gelijk maakte; dat dit wel als eene vergoeding konde worden aangemerkt voor het blokkeren van Kadix door eene fransche vloot en een fransch leger.

De heer *Canning* heeft ten slotte het navolgende aangemerkt: „ De voorgestelde maatregelen hebben geenszins eenen oorlog „ ten oogmerk (Deze woorden zijn door een groot vreugdegejuich beantwoord) maar bedoelen integendeel de verzekering des vredes. Indien Engeland Portugal niet ten spoedigste te hulp kwam, zoude Portugal met voeten worden getreden; „ wij ten laatste toch genoodzaakt worden oorlog te voeren, en „ dan het verlies onzer eer te betreuren hebben. De motie van het dankadres, de goedkeuring van het Huis behelzende, is daarop doorgegaan.

Volgens de brieven van den 13den waren de troepen reeds in vollen aantogt, om scheep te gaan. Een gedeelte der gardes dacht men zoude den 15den aan boord wezen. Vier kompagnien artillerie hadden last bekomen, om zich mede naar Portugal inteschepen. De linieschepen *Wellesleij* en *Spartiate* hebben het geschut van de onderste batterij ontscheept, om troepen aan boord te nemen. Den 13den zijn de 3 pc. gecons. in weerwil van de betuiging van den heer *Canning* van 80¼ tot tot 78¾ gedaald. Sedert zijn zij weder een weinig opgekomen.

Aller oogen zijn nu gevestigd op het geen in Portugal voorvalt. De spaansche post, op heden aangekomen, brengt geene latere berigten mede uit Madrid dan van den 4den, welker inhoud hier te lande reeds bekend is. Bij het gouvernement zijn echter berigten uit Lissabon ontvangen tot den 5den december. Het is niet gebleken langs welken weg dezelve zijn aangebragt, doch het schijnt, dat de engelsche stoomboot die heeft mede genomen. De inhoud dier berigten komt op het navolgende neder:

„ Den 5den was de constitutionele regering nog in het bewind te Lissabon, doch heerschte er eene aanmerkelijke verwarring en onrust. De Kamer der Pairs had zich ten stelligste voor de nieuwe orde van zaken verklaard, en eenige leden derzelve waren naar de armee vertrokken, om als vrijwilligers te dienen. Gedrongen, om opening te geven van den stand der zaken, had het ministerie verklaard, dat men middelen tot tegenstand beraamde; *dat de armee echter zoodanig was gedisorganiseerd*, dat men zijne toevlugt nam tot de militie, en zelfs tot de guerillas, maar dat men britsche troepen had verlangd.

„ De Regentes had den spaanschen ambassadeur te kennen gegeven, dat zijne functien als zoodanig ophielden, zoo lang Spanje geenen beteren waarborg gaf voor het toekomende dan woorden, en zijne goede gezindheid niet met de daad bewees; — dat men eene vredebreuk met dat Rijk zoude kunnen verhoeden, bijaldien het de constitutionele regering van Portugal wilde erkennen.

» De opstandelingen, welke in het noorden zijn gevallen, tellen 800 man infanterie, 150 man kavallerie, en niet minder dan 13000 man guerillas, waaronder een aantal Spanjaarden. Het is ontegenzeggelijk, dat deze benden dadelijk groote voortgangen hebben gemaakt. De laatste berigten, van daar ontvangen, zijn van den 1sten december. Volgens dezelve heeft de kolonel *Valdez*, het kasteel van Braganza commanderende, den 26sten gecapituleerd en hetzelve overgegeven aan de generaal *de Montalegre*, voorgevende het bevel te voeren in naam van *D. Miguel* als Koning van Portugal. De generaal *Claudino*, in Tras-os-Montes commanderende, is naar de zijde van Oporto geretireerd. De generaal *Stubbs* trachtte die stad te dekken en de constitutionele generaal, welke het bevel voerde in de provincie Minho, maakte toebereidselen, om de oevers van de Tamenga te verdedigen — De laatste berigten van den generaal *Azevedo* (welke naar het schijnt Beira commandeert) uit Vizeu hielden in, dat de opstand, die zich door geheel Tras-os-Montes had uitgebreid, reeds tot op den linker oever van de Douro was overgeslagen, en dat hij dus niet in staat was, om de linie van dien vloed te verdedigen. Het schijnt, dat de colonne, welke Braganza heeft bezet, bestond uit de vereenigingen van Toro en Galicie, en dat de colonne, die in Neder-Beira is gevallen zich almede met dezelve in verband heeft moeten stellen.

„ De opstandelingen van het zuiden, onder bevel van *Magece*, hebben den 26sten Villaviciosa overrompeld, en aldaar een eskadron van het 7de regiment constitutionele kavallerie gevangen genomen. Men heeft twee regimenten kavallerie tegen dezelve uitgezonden."

Het is opmerkelijk, dat van deze colonne in de berigten van den 5den geene verdere melding wordt gemaakt, even min als van een gevecht bij Abrantes, waarvan in de engelsche bladen is gewaagd. Zoo veel is zeker, dat de monarchalen zich hier te lande vleijen, dat de opstandelingen zich voor Lissabon zullen bevinden, vóór de aankomst der Engelschen, en dat de constitutionelen de hoofdstad niet zullen kunnen verdedigen. De liberalen hopen en verzekeren reeds, dat er, hetzij door den engelschen admiraal, hetzij door den ambassadeur, troepen uit Gibraltar zijn gevraagd; dat men van daar welligt 1000 à 2000 man zal kunnen zenden, en dat deze, versterkt door eenige honderd man zeesoldaten, eene kern zullen vormen, om welke de constitutionelen zich, in afwachting der verdere troepen uit Engeland, met een goed gevolg zullen scharen.

De volgende korte schets van het eerste gedeelte van het leven van lord *Cochrane* is uit eene engelsche biographie vertaald:

Alexander, lord *Cochrane*, is de oudste zoon van den graaf *Dundonald*, welke, evens als voormaals de vermaarde markies van Worcester, zijn leven wijdde aan alle soorten van ondernemingen en uitvindingen, die hem nuttig of roemrijk voorkwamen. Zijne moeder was de dochter van den kapitein *Gilchrist*, een officier van de marine van groot aanzien. Hij werd den 27sten december 1775 geboren, en, na eene zeer goede opvoeding te hebben ontvangen, onder het opzigt van zijnen oom en petevader, den admiraal sir *Alexander Cochrane*, geplaatst.

Na, als midshipman, in Amerika en in de baai van Biskaije gediend te hebben, werd hij tot luitenant benoemd en verhief zich, van rang tot rang, tot dien van kapitein. Zijn eerste gevecht had in 1801 plaats, als wanneer hij, op de hoogte van Barcelona, den spaanschen brigantijn *el Gamo* aantastte, aan boord klampte en veroverde. In den loop van dat zelfde jaar nam hij 33 schepen.

Kort daarna geraakte hij tot den rang van post-kapitein en hijschte zijne vlag op de Pallas, van 32 kanonnen. Met dit schip greep hij drie fransche schepen tevens aan; die respectivelijk 18, 22 en 24 kanonnen voerden, en dwong dezelve, het op strand te zetten. In de maand mei 1806 landde hij, aan het hoofd van zijne equipagie, op de fransche kust, en vernielde een groot aantal posten van toezigt. Eenige dagen daarna veroverde de Pallas een fransch fregat.

In dat zelfde jaar, na eenen gelukkigen kruistogt, te Ports-

mouth binnen geloopen zijnde, las hij eene oproeping van de kiezers van Haniton, welke eenen rijken en aanzienlijken kandidaat zochten, om hunne burg in het parlement te vertegenwoordigen. Lord *Cochrane* begaf zich onmiddelijk naar Haniton en bood zijnen dienst aan, maar werd niet gekozen. Deze misvalling belette hem niet, om zich, bij de ontbinding van het parlement, door den dood van *Pitt* veroorzaakt, op nieuw aan te melden, en ditmal werd hij gekozen; doch dit nieuw parlement werd bijna zoo spoedig ontbonden als het gekozen was. Alstoen plaatste hij zich onder de kandidaten voor Westmunster. Dat zijn kandidaatschap verwekte eene groote sensatie bij het publiek; hij werd met sir *Francis Burdett* verkozen.

Bijna te gelijker tijd, tot kommandant van de Imperious, een fregat van 40 stukken, benoemd zijnde, werd hij onder de bevelen van den admiraal *Collingwood* gesteld, welks eskader de haven van Kadix blokkeerde. Op den 1sten julij 1808, viel hij het kasteel van Mingal, een gewigtigen post tusschen Barcelona en Girona, aan, en veroverde hetzelve. Hij bemagtigde naderhand het fort Roses op de Franschen.

Lord *Cochrane* ontving, bij zijne terugkomst van de spaansche kust, instructien van den admiraal *Gambier*, om de franschen, op de groote reede van Rochefort gestationneerde vloot te vernielen. Bij deze gevaarvolle gelegenheid, betoonde hij eenen buitengewonen moed, met zeldzame stoutheid en koelbloedigheid gepaard. Terwijl de vijand zich in veiligheid in de haven achtte, beraamde hij eenen aanval tegen denzelven, door middel eener vreesselijke uitbarsting. Hij deed namelijk 1500 vaten buskruid op ledige tonnen plaatsen en drie a vier honderd met vuurpijlen voorziene bommen, mitsgaders twee of drie duizend granaten op dezelve leggen. De tonnen waren met kabels en ijzeren bouten duchtig aan elkander vastgemaakt, en de lord deed natte aarde of klei tusschen dezelve werpen, om alles, zoo van voren als van achteren, zoo stevig mogelijk te maken en de uitbarsting de grootste hevigheid bij te zetten. Lord *Coohrane* had den moed, om zich, met een' luitenant en vier matrozen, boven op dat alvernielend werktuig te plaatsen; alzoo ging hij met dezen zijnen brander op de vijandelijke linie af, de kust-batterijen, welke zeer wel met gloeijende kogels op hem zouden hebben kunnen schieten, trotserende. Toen *Cochrane* zijn vreesselijk werktuig zoo nabij mogelijk den vijand gebragt had, gelastte hij zijn handvol volk, om zich in eene sloep te werpen en hij zelf sprong er vervolgens in, na de lont te hebben aangestoken, die, volgens zijne berekening, hem vijftien minuten tijds moest laten, om de uitbarsting te ontvlieden. Daar echter de wind zeer hevig was, brandde de lont te spoedig af, en er waren naauwelijks negen minuten verloopen, of de vreeslijkste uitbarsting, welke ooit de menschelijke kunst had uitgevonden, had plaats en werd oogenblikkelijk, door het gelijktijdig losbarsten van omtrent 400 bommen en 3000 granaten, gevolgd, welke eenen in alle rigtingen vallende kogelregen vormde. Gelukkig werd onze tweede *Nelson* gered, maar hij had de smart van getuige van den dood van zijnen luitenant te wezen, die, uitgeput van vermoeidheid, en door de baren, welke gedurig over de sloep rolden, verstikt, in dezelve omkwam; van de vier matrozen waren er insgelijks twee op het punt van om te komen, en hunne redding was langen tijd twijfelachtig. Zoodra lord *Cochrane* aan boord van de Imperious terug gekomen was, ging hij oogenblikkelijk op den aanval los, en hij was de eenige van alle de engelsche bevelhebbers, die meer dan een uur in de haven bleef, gedurende welken tijd hij de Calcuta nam. De Franschen verloren, behalve dat schip, bij deze gelegenheid, nog drie linieschepen, en het overige van hunne vloot werd zeer gehavend, of gedwongen het op den wal te zetten.

Kort na deze onderneming werd lord *Cochrane* tot ridder van de Bath's orde benoemd en hij kwam te Londen terug, om de vruchten zijner overwinning te plukken.

In februari 1814, kwam er iemand te Doever aan, de valsche tijding van den dood van *Buonaparte* overbrengende, met oogmerk, om den prijs der fondsen te doen stijgen. Lord *Cochrane* was, naar men zeide, zijn medepligtige. Hij werd uit dien hoofde door het comité van de beurs vervolgd, gelijk mede de heeren *Butt*, *Random de Berenger*, *Cochrane-Johnstone*, en nog zes andere lieden, als bedrog hebbende willen plegen door valsche geruchten te verspreiden; de zaak werd, den 8sten juni 1814, voor 's Konings bank gebragt, en alle de aangeklaagden werden schuldig verklaard; zij werden, op den 21sten derzelfde maand gedagvaard, om hun vonnis te hooren uitspreken. Lord *Cochrane* werd, bij dat vonnis, in eene boete van 1000 pond. sterling verwezen en daarenboven veroordeeld tot twaalf maanden gevangenis-straf in de gevangenis van 's Konings bank, en om, met de heeren *Berenger* en *Butt*, een uur lang, aan de kaak, tegen over de beurs gesteld te worden. De overige medepligtigen werden alleen in eene geldboete en tot gevangenis-straf verwezen, behalve *Cochrane-Johnstone* en *Alexander MacRea*, tegen welken men de beschuldiging had laten varen.

Op den 5den juli, werd er in het Lagerhuis eene motie gedaan, om lord *Cochrane* van zijne waardigheid van vertegenwoordiger vervallen te verklaren. Deze verscheen voor de balie en sprak eene redevoering ter zijner verdediging uit. Na lange debatten, ging de motie, met eene meerderheid van 140 stemmen tegen 44, door.

Op den 16den derzelfde maand, werd hij door de city van West munster, op nieuw tot lid van het parlement verkoren.

Op eene motie van lord *Ebrington*, betrekkelijk het aan de kaak zetten van lord *Cochrane*, berigtte lord *Castlereagh* het Lagerhuis, dat dit gedeelte van het vonnis hem door de kroon was kwijtgescholden.

In eene vergadering der ridders van de Bath's-orde, werd eene procuratie opgemaakt, bij welke de wapen-koning *Francis Townsend* gemagtigd werd om sir *Alexander* uit de orde te drijven. Deze wapen-koning begaf zich, dien ten gevolge, op donderdag den 12den augustus 1814, naar de kapel van Koning *Hendrik VII*, in de abtdij van Westmunster, en stapte naar eene te dien einde geplaatste ladder, ten einde de bannier van lord *Cochrane*, van de plaats, die zij tusschen de bannieren van lord *Beresford* en van sir *Brent Spencer* bekleedde, te rukken. Het wapen van zijn lordschap werd van deszelfs devies beroofd; helm, vederbos, mantel en zwaard werden, met alle de insignien der orde, van den muur gerukt, en, om deze vernederende plegtigheid volkomen te maken, door gemelden *Townsend*, wapen-koning van de Bath's-orde, buiten de kapel en van de trappen, die naar dezelve geleiden, geschopt. Iets dergelijks was, sedert de oprigting der Bath's-orde in 1725, nog niet gebeurd.

Lord *Cochrane* was een' tijd lang in de gevangenis van 's Konings bank geweest, toen het hem gelukte, te ontsnappen. Op denzelfden dag verscheen hij in het Lagerhuis, om er den eed als afgevaardigde van Westmunster af te leggen. Terwijl hij zich aldaar bevond, trad de heer *Jones*, cipier der gevangenis van 's Konings bank, binnen, maakte zich, met den bijstand van eenige beambten der politie, met geweld van deszelfs persoon meester, deed hem de zaal van het parlement ruimen, bragt hem naar de gevangenis terug en sloot hem in het voor wederspannige gevangenen geschikte vertrek op; doch dewijl zijne gezondheid aldaar spoedig begon af te nemen, was men genoodzaakt, hem het vrije gebruik van het inwendige der gevangenis weder toe te staan, waar uit hij niet vóór het einde der volle twaaf maanden geraakte.

Hetgeen echter lord *Cochrane* eenig gevoel van hoogmoed moest inboezemen, was, dat zijne committenten eene inschrijving voor hem openden, om het beloop der boete te betalen, en zulks, zonder dat iemand voor meer dan eenen stuiver mogt inschrijven, waardoor echter de som weldra bijeen kwam en de boete betaald werd.

Op den dag zelven, dat hij uit de gevangenis kwam, verscheen hij op nieuw in het Lagerhuis, leide nu den eed af, en was juist bij tijds gekomen, om tegen eene vermeerdering van bezoldiging, die ten behoeve van den hertog van Cumberland was voorgedragen, te stemmen; door eene vreemde toevalligheid, staakten juist de stemmen en de zijne was beslissende, om de voordragt te doen verwerpen.

Het was niet te verwonderen, dat zijn lordschap, na zoo veel smaad te hebben moeten verduren, er op bedacht was, om zich buitenslands te begeven. De onafhankelijken van Zuid-Amerika hadden eenen admiraal noodig, hij nam, op eenen maaltijd, plegtig afscheid van zijne committenten en ging scheep, om zich aan het hoofd der vloot van Chili te gaan stellen.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 15—Zr. Ms. brik *Haai*, 1ste luitenant C. D. A. A. van Jordaan, van een kruistogt.—schoener *Helen*, J. Gordon, van Soerabaija den 8sten mei.—brik *Passekan*, Lie Kein, van Pekalongan.

Vertrokken.

Mei 15—schip *Concordia*, H. Bos, over Tagal en Samarang, naar Rotterdam, met Zr. Ms. troepen.—Amerik. brik *Danube*, R. Sturges, naar China.

Mei 16—Zr. Ms. brik *Haai*, 1ste luitenant C. D. A. A. van Jordaan, koersstellende om de noord.—brik *Willem*, H. Schaap, over Cheribon, naar Rotterdam, passagiers: de heeren V. Arrenger en J. Bouhon.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Melampus*; schepen Handel Maatschappij, Baron van der Capellen, Marij en Hillegonda; brikken Fatanilwahap, Philo ax, Goenoeng Apie, Bencoolo, Passekan; stoom-boot Baron van der Capellen; schoeners Transfer, Dries, Helen.—Eng. schepen Phoenix, Maryan Sophia, Huskisson, Louiza, Grenada, Amity, Jorett, James Colvin; brikken Ulysses, Oscar.—Chinesche jonken Hokgoan, Hokhien, Hongband.

SAMARANG.

Aangekomen.

Mei 10—schoener *Helen*, Gordon, van Soerabaija.

Mei 11—Zr. Ms. schoener *Zephijr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, van een kruistogt.

Vertrokken.

Mei 11—Zr. Ms. schoener *Zephijr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, naar een kruistogt om de west. — Arab. schip *Fatal Ruchman*, Said Aloei Juffrie, naar Muntok, Palembang en Riouw. — dito brik *Francina*, Hadjie Mochamat Bin Salech, naar Cheribon. — schoener *Helen*, M. Gordon, naar Batavia.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Geen.

Vertrokken.

Mei 9—brik *Louiza de Kock*, F. W. Godt, naar Bantjar.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Dageraad*; korvet *Zwaluw*; transport-boot *No.* 4; schepen Oeij Sinjo, Mastora, Bonnijnan, Esperance, Laju, Anna Augustina; brikken Sheva, Teksing, Kampar, Ondernemer; bark Radjawalie. — Chinesche wankang Henkit.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekende, als daartoe gemagtigd, brengt bij deze ter kennisse van alle degenen, die het mogt aangaan, dat in het staatsblad 1819 no. 26, een drukfeil is ingeslopen, alwaar onderanderen in art. 1 § 2 *a* staat: de *doopceel* van den overledenen, hetwelk moet zijn: *doodceel*, met uitnoodiging om bij het indienen van verzoekschriften, ter verkrijging van pensioen uit het civiel weduwen- en weezen-fonds, hierop te attenderen.

BATAVIA, *De Algemeene Secretaris*,
den 14den mei 1827. BOUSQUET.

—*Inschrijving voor de levering van 3000 ponden pluksel, ten dienste van 's Lands Militaire Hospitalen, voor het dienstjaar 1827.*

De gegadigden naar deze leverantie worden genoodigd, hunne biljetten van inschrijving, behoorlijk gesloten, en voorzien van een daartoe betrekkelijk opschrift, voor den 19den dezer, ten bureele van den ondergeteekenden intezenden.

BATAVIA, *De Resident van Batavia*,
den 12den mei 1827. VAN HOGENDORP.

—De Resident van Batavia maakt, ingevolge art. 4 van de publikatie der Indische Regering van den 11den september

1820, bij deze bekend, dat in de aanstaande maanden juni, julij en augustus, dagelijks, van des ochtends 8 tot 12 ure, (zon- en feestdagen uitgezonderd), aan het kantoor van den Ontvanger Generaal, zal worden gevaceerd tot de ontvangst der belasting van het slaven-hoofdge'd voor het jaar 1827, wordende mitsdien de belanghebbenden opgeroepen, om die belasting, ten kantore voornoemd te voldoen, binnen den bepaalden termijn, sub pœne der in art. 2 van voornoemde publikatie vastgestelde boete. *De Resident voornoemd,*
BATAVIA, VAN HOGENDORP.
den 12den mei 1827.

—De Resident van Samarang, in ervaring gekomen zijnde, dat door schaarschheid aan goed amerikaansch meel, geen goed brood aan de gemeente kan worden geleverd, maakt bij deze bekend, dat de bakkers daartoe in staat zijn gesteld door het bekomen eener partij perzische tarwe en dat mitsdien de prijs van het brood gerezen is, van 20 tot 30 duiten per brood van 14 oncen. *De Resident voornoemd,*
SAMARANG, *den 8sten mei 1827.* H. J. DOMIS.

—De Resident van Soerabaija maakt mits deze aan het publiek bekend, dat voortaan de post om de oost van Soerabaija, slechts twee malen per week, doch op de gewone dagen en uren vertrekken zal, en zulks ten gevolge van het besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie, d.d. 28 maart jl no. 18.
SOERABAIJA, *De Resident voornoemd.*
8 mei 1827. BESIER.

—De Resident van Soerakarta adverteert hiermede, dat ter deze plaats zal worden opgerigt een bamboezen hospitaal, hetwelk drie honderd zieken moet kunnen bevatten, verdeeld in zoodanig getal ziekenzalen, als nader zal worden bepaald. Een iegelijk, die genegen mogt zijn den opbouw daarvan aantenemen, adressere zich, voor of op den 25sten mei aanstaande, ter secretarie alhier, ten einde de noodige schikkingen omtrent deze aanneming te treffen; zullende deze opbouw, overeenkomstig de daarvan ter secretarie dezer residentie berustende bestekken, ten bijwezen van den heer onder inspecteur van de militaire administratie alhier, aan den minsten inschrijver of aanbieder worden afgestaan. *De Resident van Soerakarta,*
SOERAKARTA, *den 10den mei 1827.* H. MACGILLAVRY.

EDICTALE CITATIE.

Alzoo de Raad van Justitie te Soerabaija, aan den waarnemend prokureur *J. C. F. Vermeulen*, voor en van wege de desolate boedelkamer, als administrerende den insolventen en gemeenschappelijken boedel van wijlen den te Sumanap overleden gepensioneerden luitenant kolonel *J. C. von Wikkerman* en deszelfs gesepareerde huisvrouw *J. S. Fretsz*, en den insolventen boedel van den te Sumanap overleden gepensioneerden luitenant kolonel *J. C. von Wikkerman*, heeft verleend appointement van edictale citatie tegen alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt, actie of pretentie op die boedels vermeenen te hebben;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de eerste maal dagvaard alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven boedels vermeenen te hebben, om op woensdag, die zijn zal den 6den juni 1827, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van gemelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde hun vermeend regt, actie, of pretentie te institueren, en voorts te procederen tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 1sten mei 1827.
De eerste deurw. en gezw. expl. bij voornd. raad.
D. SWART.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkooping op regterlijk gezag. Op dingsdag den 22sten mei 1827, des morgens te negen ure, zal door den vendumeester te Soerabaija, ten overstaan van eene kommissie uit den raad van justitie te Soerabaija, krachtens vonnis van welmelden raad in dato 11 april 1827, en de daarop verleende executorien in dato 25 april daaraanvolgende, aan den meestbiedenden, ten behoeve van den waarnemend prokureur *J. C. F. Vermeulen* qq. *A. J. F. Coenen*, wonende te Soerabaija, in kwaliteit als gemagtigde van *J. A. Essche*, mede alhier woonachtig, verkocht worden:

Zeker erf, met de daarop staande steenen met pannen gedekte woning, staande en gelegen aan het zoogenaamde oude kerkhof, achter de gouvernements pakhuizen alhier, in het blok litt. B, met het front naar het zuiden aan de oude chinesche wachtstraat, en toebehoorende aan de alhier wonende *J. C. Meelhuijzen.*
De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van just. voorn.
Soerabaija, den 3den mei 1827. D. SWART.

—Bij *J. E. Hartgers* zijn pas aangebragt geborduurde en ongeborduurde mousselines, collerettes en pellerines, entredeux en kanten, festons, baptisten zak- en halsdoeken, geborduurde dames jassen, kleeden en mutsen, bloemen, garnitures en balkleeden, dames en heeren schoenen en kousen, dames hoeden, zeer fraaije gemoireerde en fluweele ceintures, porceleinen theeservIezen, eau de cologne, eau de lavende, rozenwater en olie, manilla cigaren, haarpoeder, schoensmeer, enz., alsmede een zeer fraai assortiment kinderspeelgoed.
BATAVIA, *den 14den mei 1827.*

—De ondergeteekende heeft pas ontvangen per het schip de BARON VAN DER CAPELLEN de volgende goederen, als: alle soorten glad en gebloemd neteldoek, jaconnet, cambrics, shirtings, madda pollams, geverfde cambrics, fijne witte dassen, zwarte zijden idem, een fraai assortiment van echte en zijden kanten, blondes, tules, voiles, gemaakte kanten, dames en kinder mutsen, echt baptist, zijden stoffen en waaronder zwart levantine, gros de florence, drap de soie en groene florence, krip, fluweel, shawls, linten, zijden en everlesten schoenen, muilen, superfijne gemaakte rokken, zijden broeken en vesten, gekleede poppen, alle soorten katoenen en zijden kousen, sokken, handschoenen en slaapmutsen, bretels, borstelwerk, pendules, beste gouden horlogien, meubelbeslag, glaswerken, eau de cologne, horlogie fournitures en instrumenten, muziekwerken en boeken, waaronder eenige meest geachte mathematische en wiskundige werken, verder, beste oude rijnsche wijn, kersensap, seltzerwater, madeira wijn in pijpen en op flesschen en velerlei andere goederen meer, welke alle factuurs gewijze of in detail, tegen de matigste prijzen zullen verkocht worden.
J. F. GOLTDAMMER.

—In de aanstaande week zal op vendutie verkocht worden een huis op de Groote Rivier, waar de notarissen *Slijp* en *van Zon* hun kantoor gehad hebben.

GEBOORTEN.

Op heden verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapen dochter, de geliefde echtgenoot van J. B. HOFLAND.
PASSAROEANG, *den 21sten april 1827.*

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed alhier de weledelgestr. heer *W. J. Otto*, in leven tweede luitenant bij de 18de afdeeling nationale infanterie. Alle degenen, welke iets te vorderen hebben of wel verschuldigd zijn aan den boedel van den overledenen, gelieven zich te adresseren, binnen den tijd van zes weken, aan deszelfs testamentaire executrice in den boedel.
SOLO, M. E. OTTO, geb. *Claas.*
den 7den mei 1827.

—Heden overleed alhier subit de heer *G. Waal*, in leven 2de stads chirurgijn. Alle diegenen, die iets van den overledenen te pretenderen hebben of wel verschuldigd zijn, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den tijd van vier weken, aan de testamentaire executeuren.
BATAVIA, FISCHER, *stads geneesheer.*
10 mei 1827. C. HEIJER, *land eigenaar.*

NAGELATEN BOEDELS.

De administrateurs in den boedel van wijlen den 1sten luitenant Graaf *B. van den Burgh*, inviteren alle debiteuren en crediteuren van denzelven, op den tijd van zes weken aangifte te doen aan de ondergeteekenden, ten fine van liquidatie.
De kommissarissen des boedels,
SOERAKARTA, SMAGGHE, *2de luit. der husaren.*
den 8sten april 1827. H. VAN DER SPEK, *2de luit. der infant.*

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. H. VAN KERVEL vertrekt naar Nederland.
SOERABAYA, *1 mei 1827.*

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Te koop of te huur, met of zonder meubelen, de tuin van Mr. *L. J. Blok.*

—De ondergeteekende adverteert bij deze, dat hij zijn koffijhuis, wagenverhuurderij en lijkwagens, met primo juni zal verplaatsen op Molenvliet in het huis thans bewoond door den heer *Douwes*, en dat bij denzelven verkrijgbaar zijn welingerigte kamers met kost en inwoning.
BATAVIA, *16 mei 1827.* N. RIJNBOUT.

—De ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat, met wederzijds goedvinden, het aandeel in de firma van *G. van Harpen en Co.*, voor den heer *J. G. Rabe*, op den 6den dezer, heeft opgehouden te bestaan; en de eerst ondergeteekende onder denzelfden naam deszelfs zaken zal continueren en liquideren.
SOERABAYA, G. VAN HARPEN.
7 mei 1827. J. G. RABE.

—De Directie van het Liefhebberij-Tooneel onder de zinspreuk: *Ut desint vires tamen est laudanda voluntas*, van de blijspelen het *Hoogste Lot* en het *Incognito*, slechts één exemplaar aanhanden hebbende, noodigt alle bezitters daarvan zeer vriendelijk uit, dezelve voor de eerstvolgende representatie wel te willen leenen aan den ondergeteekenden, die eene behoorlijke teruggave waarborgt.
BATAVIA, *15 mei 1827.* VAN DER VINNE.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL

TE WELTEVREDE,
Onder de zinspreuk:
Ut desint vires tamen est laudanda voluntas.
No. 9.
Op maandag den 21sten Mei 1827.

HET HOOGSTE LOT,

Blijspel in een bedrijf naar het Hoogduitsch door
A. HORDIJK VERSTOLK.
voorafgegaan van

DE BRANDSCHATTING,

Blijspel in een bedrijf van *A. VON KOTZEBUE.*
en gevolgd door

HET INCOGNITO,

Blijspel in twee bedrijven, naar het Hoogduitsch van denzelfden Schrijver.

De deuren zullen niet voor zes ure geopend worden. Men zal precies te half zeven ure beginnen. De Rijtuigen zullen op de gewone wijze moeten circuleren. Bij het verlaten der zaal, zal men zich van een contra merkje dienen te voorzien.

Tot de afgifte van de onafgehaalde entree billetten voor het 3de trimester en van vreemdelings en dames kaartjes, zal op maandag den 21sten mei, ten huize van den heer Majoor *de Kock van Leeuwen*, te Weltevrede, des voormiddags van 8 tot 1 ure, worden gevaceerd; wordende de heeren vriendelijk verzocht het kostende wel te willen afpassen.

Zullende bij den heer Majoor voornoemd, tevens kunnen worden ingeteekend voor het Lidmaatschap van het Liefhebberij-tooneel.

Namens de directie van het Liefhebberij-tooneel voornd.
De Secretaris,
F. BUTIN BIK.

TE BATAVIA TER LANDS DRUKKERIJ.